

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 21 stycznia 1932 r.

zmieniająca niektóre przepisy postępowania karnego.

Art. 1. W kodeksie postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 31 §§ 1 i 2 otrzymują brzmienie następujące:

„§ 1. Orzecznictwu polskich sądów karnych nie podlegają:

- a) uwierzytelnieni w Polsce przedstawiciele dyplomatyczni państw obcych;
- b) personel dyplomatyczny przedstawicielstwa;
- c) członkowie rodzin osób, wymienionych pod lit. a) i b);
- d) personel kancelaryjny przedstawicielstwa;
- e) służba przedstawicieli, posiadająca obywatelstwo tego samego, co oni, państwa;
- f) inne osoby, korzystające z prawa zakrajowości na mocy ustaw, umów lub ustalonych zwyczajów międzynarodowych.

§ 2. Przepis § 1 nie ma zastosowania do obywateli polskich i nie stoi na przeszkodzie stosowaniu retorsji“.

2) Art. 50 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 50. O ile przepis szczególny nie stanowi inaczej, sąd oznajmia swoje orzeczenia, zapadłe na rozprawie, przez ogłoszenie ustne, zapadłe zaś poza rozprawą — bądź przez ogłoszenie ustne, bądź przez doręczenie odpisu“.

3) W art. 56 § 1 skreśla się wyrazy: „W sprawach“.

4) W art. 70 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, przyczem dodaje się w niej po wyrazach: „zwrócić się“ wyrazy: „za pośrednictwem prokuratora sądu okręgowego“, zaś w końcu tego artykułu dodaje się zdanie: „Podanie powinno być podpisane przez adwokata.“, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Jeżeli zawiadomienie nie mogło być wysłane lub doręczone, to pokrzywdzony może zwrócić się o zezwolenie na popieranie oskarżenia w charakterze oskarżyciela posiłkowego w terminie zawitym trzech miesięcy od daty odmowy lub umorzenia dochodzenia“.

5) W art. 74 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. W razie śmierci pokrzywdzonego, powództwo cywilne o roszczenie majątkowe, wynikające dla nich z przestępstwa, mogą wytoczyć w terminie, przewidzianym w § 1:

- a) małżonek, rodzice, dzieci i wnuki pokrzywdzonego;

b) inne osoby, które z mocy uprawnienia ustawowego pozostawały na utrzymaniu pokrzywdzonego”.

6) Art. 58 § 1 lit. a) otrzymuje brzmienie następujące:

„a) jeżeli nie ukończył lat siedemnastu, a nie staje przed sądem dla nieletnich lub przed sądem grodzkim, przewidzianym w art. 4 § 2 prawa o ustroju sądów powszechnych”.

7) W art. 93 § 2 skreśla się na końcu wyrazy: „sędziego lub aplikanta” i wprowadza wyrazy: „asessora, aplikanta lub urzędnika sekretariatu sądowego, w sprawach zaś nieletnich — także kuratora nieletnich lub członka patronatu nad nieletnimi”.

8) W art. 105 po wyrazie: „następnie” dodaje się wyrazy: „przed złożeniem zeznania na przewodzie sądowym pierwszej instancji”.

9) Art. 109 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 109. Sędzia śledczy przesłuchuje świadka pod przysięgą wtedy tylko, gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że świadek bez przysięgi nie powie prawdy, lub że nie stawi się na rozprawę główną z powodu przeszkód, nie dających się usunąć lub zbyt trudnych do usunięcia, albo z powodu znacznej odległości miejsca pobytu”.

10) W art. 110 dodaje się:

„§ 2. Duchowni uznanych prawnie wyznań nie składają przysięgi”.

11) W art. 111 § 1 skreśla się wyrazy: „każdy z osobna”.

12) Art. 114 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 114. Świadkom, którzy w danej sprawie zeznawali pod przysięgą, przypomina się przy ponownym przesłuchaniu poprzednio złożoną przysięgę, chyba że sąd uzna ponowne zaprzysiężenie za konieczne”.

13) W art. 154 wprowadza się § 4 w brzmieniu następującem:

„§ 4. Na postanowienia sądu, wydane na zasadzie niniejszego artykułu, służy zażalenie”.

14) W art. 160 dodaje się po wyrazie: „wniosek” wyrazy: „sędziemu śledczemu lub”.

15) W art. 172 § 2 po słowie: „sąd” dodaje się wyraz: „okręgowy”.

16) W art. 192 skreśla się wyraz: „apelacyjny”.

17) W art. 197 brzmienie dotychczasowe otrzymuje oznaczenie § 1, przyczem skreśla się w nim wyraz: „poleconych”, wyrazy zaś „przez woźnych sądowych” zastępuje się wyrazami: „przez funkcjonariuszów sądowych lub prokuratorów”, a osobom, pozostającym w więzieniu — także przez funkcjonariuszów zarządu więziennego”, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Adresat może odebrać pismo bezpośrednio w sekretariacie sądu”.

18) Art. 203 §§ 2 i 3 otrzymują brzmienie następujące:

„§ 2. Jeżeli się nikt nie znajdzie, ktoby pismo chciał przyjąć, zostawia się je bądź w miejscowym urzędzie gminnym, bądź w urzędzie pocztowym”.

„§ 3. W razie doręczenia pisma sąsiadowi lub dozorcycy domu albo pozostawienia go w urzędzie gminnym lub pocztowym, przybija się na drzwiach adresata zawiadomienie, komu pismo doręczono”.

19) Jako art. 203¹ wprowadza się przepis następujący:

„Art. 203¹. Pismo, przeznaczone dla korporacji, spółki, stowarzyszenia, zakładu lub związku, albo dla obrońcy lub pełnomocnika strony, można w razie nieobecności w lokalu biurowym osoby, upoważnionej do przyjmowania pism, doręczyć także zastępczo do rąk każdej osobie, zatrudnionej w biurze, a w braku takich osób — dozorcycy domu, gdzie biuro się znajduje”.

20) Art. 218 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 218. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskim urzędzie pocztowym lub telegraficznym, a przez osobę uwięzioną złożone w zarządzie więzienia”.

21) W art. 221 wyraz: „wydania” zmienia się na: „ogłoszenia”.

22) Art. 226 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 226. § 1. O przywróceniu terminu, dotyczącego środka odwoławczego, rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym sąd, w którym środek należało złożyć. Na postanowienie odmowne służy zażalenie, które rozstrzyga ostatecznie sąd, właściwy do rozpoznania środka odwoławczego.

§ 2. O przywróceniu terminu w wypadkach, nie przewidzianych w § 1, rozstrzyga sąd, do którego wniosek zgłoszono. Na postanowienie odmowne sądu pierwszej instancji służy zażalenie”.

23) W art. 239 § 2 skreśla się wyrazy: „zasięga zdania sędziów, którzy brali udział w rozprawie” i na miejsce ich wprowadza się wyrazy: „żądanie sprostowania protokołu rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym sąd, orzekający w danej sprawie, po wysłuchaniu protokulanta”.

24) W art. 247 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Sąd grodzki, odmawiając umorzenia dochodzenia, przesyła sprawę prokuratorowi”.

25) W art. 248 dodaje się §§ 3 i 4 w brzmieniu następującem:

„§ 3. Stosownie do właściwości, sąd grodzki lub, na wniosek prokuratora, sąd okręgowy na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu podejrzanego lub jego obrońcy, w razie umorzenia dochodzenia wyda w wypadkach, prawem przewidzianych, postanowienie co do umieszczenia podejrzanego w zakładzie leczniczym lub co do zastosowania względem niego innych środków zabezpieczających”.

„§ 4. Na postanowienia, przewidziane w § 3, służy zażalenie”.

26) Art. 251 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 251. § 1. Jeżeli w toku dochodzenia zachodzi potrzeba:

- a) przesłuchania podejrzanego;
- b) przesłuchania jako świadków pokrzywdzonego i osób, które zatrzymały lub sprowadziły podejrzanego, albo z nim równocześnie się stawiły;
- c) przedsięwzięcia czynności, ustalającej ślady przestępstwa, a należy przypuszczać, że na rozprawie głównej ślady nie dałyby się odtworzyć bez odczytania protokołu wymienionej czynności;

- d) przesłuchania pod przysięgą świadka, którego zeznanie ma doniosłe znaczenie, a zachodzi obawa, że świadek nie stawia się na rozprawę główną z powodu przeszkód, nie dających się usunąć lub zbyt trudnych do usunięcia, albo z powodu znacznej odległości miejsca pobytu;
- e) przesłuchania pod przysięgą świadka, którego zeznanie ma doniosłe znaczenie, a zachodzi obawa, że świadek bez przysięgi nie powie prawdy;
- f) zbadania stanu umysłowego podejrzanego;
- g) przesłuchania świadka, zamieszkałego poza okręgiem sądu okręgowego lub wydziału zamiejscowego, właściwego dla danej sprawy, —

to sędzia śledczy lub sąd grodzki dokonywa powyższych czynności na wniosek prowadzącego dochodzenie.

§ 2. Jednocześnie z ustaleniem śladów przestępstwa należy dokonać i innych czynności sądowych, których równoczesne przeprowadzenie jest możliwe.

§ 3. Na postanowienie, odmawiające spełnienia czynności, służy zażalenie".

27) W art. 252 dodaje się po liczbie 251 wyrazy: „pod lit. a) — f)".

28) W art. 254 na końcu skreśla się: „b), c)" i wstawia się na to miejsce: „c) i d)".

29) Art. 269 otrzymuje brzmienie następujące: „Art. 269. Jeżeli zachodzi potrzeba dokonania czynności śledczej poza okręgiem sądu grodzkiego, mającego siedzibę w tej samej miejscowości, co sędzia prowadzący śledztwo, albo przesłuchania osoby, przebywającej poza takim okręgiem, wówczas sędzia może zwrócić się o to do miejscowego sędziego śledczego lub sądu grodzkiego".

30) Art. 273 otrzymuje brzmienie następujące: „Art. 273. § 1. Umarzając śledztwo, sędzia śledczy wydaje postanowienie co do dowodów rzeczowych, a w wypadkach, prawem przewidzianych, przesyła sprawę do sądu okręgowego celem powzięcia na posiedzeniu niejawnym, po wysłuchaniu oskarżonego lub jego obrońcy, postanowienia co do umieszczenia oskarżonego w zakładzie leczniczym lub zastosowania względem niego innych środków zabezpieczających.

§ 2. Na postanowienia powyższe służy zażalenie".

31) W art. 277 § 1 liczbę „274" zastępuje się liczbą: „275".

32) Art. 295 § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 1. Strony mają prawo wnosić w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia odpisu aktu oskarżenia o wezwanie innych osób oraz sprowadzenie innych dowodów, prócz wskazanych w wykazie, załączonym do aktu oskarżenia, o czym należy uprzedzić oskarżonego przy doręczeniu odpisu aktu oskarżenia".

33) W art. 297 zamiast § 2 wprowadza się §§ 2 i 3 w brzmieniu następującem:

„§ 2. Wniosek, złożony po terminie, przez wnosi na posiedzenie niejawne sądu, który może po-

wziąć postanowienie odmowne, jeżeli zachodzą warunki, przewidziane w art. 330".

§ 3. Przepisy §§ 1 i 2 nie dotyczą prokuratora".

34) W art. 300 § 1 po wyrazach: „niezależnie od kar dodatkowych" dodaje się wyrazy: „tudzież w sprawach, dotyczących tylko wydania wyroku łącznego".

35) Wprowadza się jako art. 330¹ przepis następujący:

„Art. 330¹. § 1. Sąd nie uwzględni zgłoszonego na rozprawie wniosku o przesłuchanie świadków i biegłych oraz o przeprowadzenie innych dowodów, jeżeli okoliczności, na których stwierdzenie dowód wskazano, nie mogą mieć wpływu na treść wyroku.

§ 2. Sąd może odrzucić na rozprawie wnioski o przesłuchanie świadków i biegłych oraz o przeprowadzenie innych dowodów, nie zgłoszonych w terminie, przewidzianym w art. 295, jeżeli dowód znany był stronie tak wcześniej, że mogła go zgłosić w terminie, a nie dotyczy świeżo ujawnionej okoliczności, mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia o winie".

36) Art. 338 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 338. § 1. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły sądowego przesłuchania świadków, sporządzone w dochodzeniu (art. 48, 251 — 257) lub w śledztwie albo na rozprawie, o ile świadkowi nie można było doręczyć wezwania, albo o ile świadek nie stawiał się z powodu przeszkód, nie dających się usunąć lub zbyt trudnych do usunięcia, albo z powodu znacznej odległości miejsca pobytu, bądź też, stawiając się, zeznał inaczej niż w postępowaniu poprzednim, albo odmówił zeznań, albo oświadczył, że pewnych szczegółów nie pamięta.

§ 2. Wolno również odczytywać na rozprawie protokoły sądowego przesłuchania świadków, sporządzone w dochodzeniu (art. 48, 251 — 257), w śledztwie lub na rozprawie w innej sprawie, o ile świadkowie byli badani w danej sprawie, a zachodzą warunki, przewidziane w § 1.

§ 3. Wolno odczytywać na rozprawie protokoły sądowego przesłuchania oskarżonego, sporządzone w dochodzeniu (art. 48, 168, 251 — 257), w śledztwie lub na rozprawie, jeśli oskarżony, którego stawiennictwo nie jest obowiązkowe, nie stawiał się osobiście na rozprawę, albo jeśli oskarżony, stawiając się na rozprawę, bądź zeznał inaczej niż w postępowaniu poprzednim, bądź odmówił zeznań, bądź oświadczył, że pewnych szczegółów nie pamięta.

§ 4. Pozatem wolno odczytywać za zgodą stron wszelkie protokoły sądowego przesłuchania świadków, biegłych i oskarżonych.

§ 5. Sąd może zaniechać za zgodą stron odczytywania protokołów i zaliczyć je w poczet dowodów, ujawnionych na rozprawie".

37) W art. 339 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, przyczem dodaje się w niej po wyrazie: „zapadłe" wyrazy: „zaświadczenia lekarskie, zawiadomienia pokrzywdzonych o przestępstwie", a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Przepis art. 338 § 5 ma tu odpowiednie zastosowanie".

38) Art. 345 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 345. Jeżeli świadek, który nie może się stawić, lub którego stawienie jest utrudnione z powodów, wymienionych w art. 338, nie złożył już poprzednio, w dochodzeniu, w śledztwie lub na rozprawie zeznania co do okoliczności, której stwierdzenie sąd uzna za niezbędne, sąd przerywa lub odracza rozprawę i poleca przesłuchanie świadka jednemu ze swoich członków, lub sądowi grodzkiemu, w którego okręgu świadek przebywa. Art. 253 §§ 1, 2 i 3 ma odpowiednie zastosowanie”.

39) W art. 346 wprowadza się § 3 w brzmieniu następującym:

„§ 3. Jeżeli przewodniczący, zarządzając przerwę, oznaczy jednocześnie czas i miejsce, w których odbędzie się dalszy ciąg rozprawy, wówczas osoby obecne na przerwanej rozprawie obowiązane są stawić się w nowym terminie bez osobnego wezwania. Przepis art. 117 ma tu odpowiednie zastosowanie”.

40) W art. 444 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Wnioski, przewidziane w art. 295 § 1, składać można na pierwszej rozprawie głównej. Do wniosków, zgłoszonych po tym terminie, ma zastosowanie przepis art. 330 § 2”.

41) W art. 446 skreśla się wyrazy: „a stawienie jego byłoby dlań zbyt uciążliwe”, zamiast zaś wyrazów: „zwraca się” wprowadza się wyrazy: „może zwrócić się”.

42) W art. 450 po wyrazie: „kasacji” umieszcza się przecinek i dodaje się wyrazy: „z powodu odmowy przywrócenia terminu kasacji”.

43) W art. 451 po wyrazie: „kasacji” umieszcza się przecinek i dodaje wyrazy: „z powodu odmowy przywrócenia terminu kasacji”.

44) W art. 452 przepis § 2 otrzymuje oznaczenie § 3, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Prezes sądu odmawia przyjęcia zażalenia, złożonego po terminie lub przez osobę nieuprawnioną. Na zarządzenie prezesa służy zażalenie”.

45) Art. 465 otrzymuje brzmienie następujące: „Art. 465. Powód cywilny może założyć apelację wtedy tylko, gdy oskarżyciel lub oskarżony zapowiedział założenie apelacji”.

46) Art. 466 otrzymuje brzmienie następujące: „Art. 466. Jeżeli oskarżyciel lub oskarżony, który zapowiedział apelację, nie wniósł jej wyводу lub apelację cofnął, sąd karny pozostawia bez rozpoznania apelację powoda cywilnego i zwraca mu wniesioną z tytułu apelacji opłatę”.

47) W art. 474 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, przyczem wyrazy: „Sąd odwoławczy rozważa na posiedzeniu niejawnem” zastępuje się wyrazami: „Prezes sądu odwoławczego rozważa”, jako zaś §§ 2 i 3 wprowadza się przepisy następujące:

„§ 2. Jeżeli prezes uważa, że zachodzi brak formalnych warunków apelacji, lub że zamieszczony w niej wniosek o wezwanie świadków i biegłych albo o sprowadzenie innych dowodów należy odrzucić,

lub też że należy wydać zarządzenia w myśl § 3, to wnosi sprawę na posiedzenie niejawne.

§ 3. Sąd odwoławczy może, przed rozpisanie rozprawy, sprawdzić przez właściwy sąd grodzki dowody, przytoczone w apelacji lub w piśmie strony przeciwnej, która apelacji nie założyła, jeśli przeprowadzenie dowodu ma nastąpić poza siedzibą sądu odwoławczego, albo świadkowie lub biegli zamieszkują poza siedzibą tegoż sądu”.

48) Art. 476 skreśla się.

49) Przepis art. 477 otrzymuje oznaczenie, jako art. 478, dotychczasowy zaś art. 478 skreśla się.

50) Wprowadza się pod oznaczeniem art. 477 nowy przepis w brzmieniu następującym:

„Art. 477. § 1. Sąd odwoławczy nie może odmówić przyjęcia:

a) dowodu, wskazanego w wywodzie apelacji, jeżeli sąd pierwszej instancji bezzasadnie odrzucił wniosek w tym względzie na mocy art. 330”;

b) nowego dowodu, nieznanego stronie przed wydaniem zaskarżonego wyroku, a mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia o winie.

§ 2. Przepis § 1 pkt. a) ma zastosowanie również do wniosków strony przeciwnej, która apelacji nie założyła, jeżeli złożyła wniosek w ciągu siedmiu dni od zawiadomienia jej o przesłaniu akt do sądu odwoławczego.

§ 3. O przyjęciu innych dowodów sąd postanawia według swego uznania.

§ 4. Terminy powyższe nie dotyczą prokuratora”.

51) W art. 480 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. W sprawach z oskarżenia publicznego udział prokuratora w rozprawie odwoławczej jest obowiązkowy”.

52) W art. 492 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. W razie złożenia wniosku o przyznanie prawa ubogich po upływie terminu do wyvodu kasacji (art. 224), prezes sądu pozostawia wniosek ten bez rozpoznania, kasację zaś bez biegu”.

53) W art. 522 § 1 wyrazy: „na korzyść oskarżonego” zastępuje się wyrazami: „wówczas, gdy w zakresie orzeczenia o winie i karze uchylenie jest dla oskarżonego bez znaczenia lub korzystne”.

54) W art. 555 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 dodaje się przepis następujący:

„§ 2. Od oskarżonego pobiera się opłaty, wskazane w § 1, o ile przedsięwzięta przezeń czynność odnosi się wyłącznie do powództwa cywilnego”.

55) W art. 559 wyrazy: „wniesione przez tegoż opłaty” zastępuje się wyrazami: „należne mu koszty”.

56) W art. 561 po wyrazach: „Skarb Państwa” umieszcza się przecinek i dodaje się wyrazy: „z wyjątkiem kosztów, wymienionych w art. 566 pod lit. h)”.

57) W art. 567 wyraz: „piętnaście” zastępuje się wyrazami: „dwadzieścia pięć”.

58) W art. 575 przepis dotychczasowy otrzymuje oznaczenie § 1, a jako §§ 2 i 3 wprowadza się przepisy następujące:

„§ 2. Przepis § 1 nie ma zastosowania do zwrotu kosztów, należnych oskarżycielowi prywatnemu lub posiłkowemu od oskarżonego, albo oskarżonemu od oskarżyciela.

§ 3. Sąd lub prokurator, zarządzając wykonanie wyroku, może odroczyć ściąganie opłat i kosztów postępowania, należnych Skarbowi Państwa, lub rozłożyć je na raty na czas, nie przekraczający jednego roku, jeżeli natychmiastowe ich ściąganie groziłoby zobowiązanemu zbyt ciężkimi skutkami”.

59) W art. 614 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Jeżeli orzekło kilka sądów okręgowych lub grodzkich, właściwym jest ten sąd okręgowy, w którym lub w którego okręgu zapadł wyrok ostatni”.

60) W art. 623 dodaje się § 3 w brzmieniu następującem:

„§ 3. Aż do rozpoczęcia postępowania dowodowego oskarżony może cofnąć żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. W tym wypadku orzeczenie władzy administracyjnej staje się prawomocne”.

61) W art. 643 dodaje się § 4 w brzmieniu następującem:

„§ 4. Czas trwania aresztu tymczasowego, przewidziany w art. 171 i 172, liczy się od chwili przejścia aresztowanego przez władze polskie na obszarze Państwa”.

62) Jako art. 645¹ wprowadza się przepis następujący:

„Art. 645¹. § 1. Jeżeli osoba wydana była oskarżona o kilka przestępstw, państwo obce zaś wydało ją z zastrzeżeniem ścigania tylko za niektóre z tych przestępstw, to postępowanie karne może obejmować tylko te przestępstwa, a co do innych powinno być zawieszane.

§ 2. Jeżeli przeciw takiej osobie zapadł już wyrok prawomocny, obejmujący kilka przestępstw, wówczas sąd, który wydał wyrok, uchyli wyrokiem orzeczenie o karze i wymierzy karę tylko za przestępstwa, objęte zezwoleniem na wydanie.

§ 3. Postępowanie, zawieszane w myśl § 1, może być podjęte, jeżeli oskarżony z własnej winy nie opuści granic Polski w ciągu dwóch miesięcy lub jeśli, opuściwszy je, powróci. Termin liczy się od daty prawomocnego ukończenia postępowania w sprawie o przestępstwo, objęte zezwoleniem na wydanie, a w razie skazania — od odbycia kary. W wypadku, przewidzianym w § 2, sąd ograniczy się do wydania orzeczenia o karze.

§ 4. Wydając orzeczenie o karze, sąd nie może orzec kary surowszej nad wymierzoną oskarżonemu poprzednio za dane przestępstwo”.

63) W art. 647 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. O dniu i miejscu tymczasowego zaareztowania należy bezzwłocznie i bezpośrednio zawiadomić zagraniczną władzę wzywającą lub ścigającą oraz Ministerstwo Sprawiedliwości”.

Art. 2. W przepisach wprowadzających kodeks postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314) wprowadza się zmiany następujące:

1) W art. 1 § 2 pkt. 11 przed: „§ 338 ust. 2, 3 i 4” dodaje się: „§ 265 i”.

2) W art. 8 § 2 pkt. 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„2) o zbrodnie, przewidziane w §§ 83, 104, 159, 163, 164, tudzież o występki, przewidziane w §§ 335, 337, 486, 486a, 486b, 486c ustawy karnej 1852 r. (w brzmieniu art. 10 ces. rozporządzenia z 18 grudnia 1914 r. Dz. u. p. austr. Nr. 337)”.

3) Art. 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 9. § 1. Sady grodzkie rozpoznają, prócz spraw, należących do ich właściwości, z mocy art. 15 i 16 kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem jednak wymienionych w art. 8 § 1 i § 2 pkt. 2 i 3 przepisów wprowadzających ten kodeks, nadto sprawy o następujące przestępstwa:

1) o występki, wymieniony w § 187 kodeksu karnego 1871 r. z wyjątkiem, gdy czyn popełniono treścią druku (art. 16 k. p. k.);

2) o występki, wymieniony w § 223 kodeksu karnego 1871 r.;

3) o występki, wymienione w §§ 242, 246 i 263 oraz w §§ 258 L. 1 i 259 kodeksu karnego 1871 r., jeżeli wyrządzona lub zamierzona szkoda nie przenosi pięciuset złotych;

4) o zbrodnie, wymienione w § 244 w wypadku popełnienia zwykłej kradzieży (§ 242) i § 261 ust. 2 kodeksu karnego 1871 r., jeżeli wyrządzona lub zamierzona szkoda nie przenosi pięciuset złotych;

5) o zbrodnie, przewidziane w §§ 98 i 99 ustawy karnej 1852 r., choćby zachodziły okoliczności szczególnie obciążające, lecz nie wymienione wyraźnie w § 100 ust. 2 tej ustawy;

6) o zbrodnie, wymienioną w § 152 (§ 154) ustawy karnej 1852 r.;

7) o zbrodnie, wymienioną w § 153 (§ 154) ustawy karnej 1852 r., o ile dotyczy uszkodzenia cielesnego rodziców;

8) o zbrodnie, wymienione w §§ 171 — 178, 183 — 184, 185 — 186 ustawy karnej 1852 r., w wypadkach, zagrożonych karą pozbawienia wolności nie powyżej lat pięciu, jeżeli kwota lub wartość rzeczy nie przenosi pięciuset złotych;

9) o zbrodnie, wymienioną w §§ 197, 200 — 202 ustawy karnej 1852 r., w wypadkach, zagrożonych karą więzienia nie powyżej lat pięciu, jeżeli szkoda, wyrządzona lub zamierzona, nie przenosi pięciuset złotych.

§ 2. Jeżeli w wypadkach, wskazanych w § 1 pkt. 3, 4, 8, 9, ujawni się dopiero w toku rozprawy, że kwota lub wartość rzeczy albo szkoda wyrządzona lub zamierzona przenosi pięćset złotych, sąd grodzki nie przestaje być z tego powodu właściwy, chyba że w wypadkach, wymienionych w § 1 pkt. 8, 9, kwota lub wartość albo szkoda przekracza dwa tysiące złotych.

§ 3. W wypadkach, wymienionych w § 1, z wyjątkiem gdy kara jest uzasadniona powrotem do przestępstwa (art. 15 § 2 k. p. k.), sąd grodzki nie może wymierzyć kary surowszej, niż dwa lata pozbawienia wolności. Jeżeli uzna w toku rozprawy głównej za odpowiednią karę surowszą, przekazuje sprawę sądowi okręgowemu. Sąd okręgowy może jednak na wniosek prokuratora przekazać sprawę z powrotem sądowi grodzkiemu; postanowienie sądu okręgowego wiąże sąd grodzki. W razie uznania przez sąd okręgowy swej właściwości, oskarżyciel winien wnieść nowy akt oskarżenia.

§ 4. W sprawach, przewidzianych w niniejszym artykule, z wyjątkiem wypadków powrotu do przestępstwa, dopuszczalne jest w sądach grodzkich postępowanie zaoczne (art. 379 — 384, 447 k. p. k.), choćby ustawa karna zagrozała karą pozbawienia wolności ponad jeden rok”.

4) W art. 11 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako § 2 wprowadza się przepis następujący:

„§ 2. Ściganie z powodu zniewagi władzy państwowej, urzędnika państwowego lub osoby wojskowej podczas lub z powodu pełnienia przez nich obowiązków urzędowych bądź służbowych albo w związku z ich stanowiskiem nastąpi z urzędu w wypadkach, przewidzianych w obowiązujących ustawach, a przez wzgląd na interes publiczny może nastąpić również w wypadkach, gdy ściganie jest według ustawy uzależnione od skargi prywatnej, wniosku lub upoważnienia, choćby takiej skargi, wniosku lub upoważnienia nie złożono. W razie wniesienia oskarżenia publicznego, pokrzywdzonemu służy prawo popierania oskarżenia nawet w razie odstąpienia oskarżyciela publicznego”.

5) W art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

1) § 3 artykułu 12 oznacza się jako § 4;

2) w miejsce § 2 artykułu 12 wstawia się następujące przepisy:

„§ 2. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny 1871 r., ścigane są w trybie oskarżenia prywatnego przestępstwa, wskazane w § 414 ust. 1 pkt. 1 — 3, 5 — 7, oraz ust. 2 ustawy postępowania karnego 1877 r. Atoli z pośród przestępstw, wskazanych w powołanych przepisach § 414 u. p. k. 1877 r., będą ścigane tylko w trybie oskarżenia publicznego — nie wyłączając oskarżenia posiłkowego pod warunkami art. 70 lub 71 kodeksu postępowania karnego — występki, przewidziane kodeksem karnym 1871 r. w § 123, jeżeli naruszenie dotyczy miejsc, przeznaczonych do służby publicznej lub do ruchu publicznego, w §§ 185 — 187, 189, 223 w wypadkach, określonych w § 196 (§ 232 ust. 3), w § 223 a) ust. 1, w § 230 ust. 1, jeżeli ustawa nie zalicza urazu do lek- kich tylko, wreszcie w § 303, jeżeli uszkodzono rzecz, należąca do Państwa lub samorządu terytorjalnego; do ścigania w trybie oskarżenia publicznego potrzebny jest wniosek (art. 54 kodeksu postępowania karnego), o ile go kodeks karny 1871 r. wymaga, w szczególności w wypadku określonym w § 196 (§ 232 ust. 3) — wniosek pokrzywdzonego lub jego przełożonego. Wniosek nie jest konieczny, gdy zachodzą warunki, przewidziane w art. 11 § 2.

§ 3. Na obszarze, na którym obowiązuje ustawa karna 1852 r., ścigane są w trybie oskarżenia prywatnego przestępstwa, określone w § 46 ust. 1 ustawy postępowania karnego 1873 r., a nadto wykroczenia, przewidziane w §§ 411 (412) i 431 ustawy karnej 1852 r., atoli w trybie oskarżenia publicznego ścigane będzie wykroczenie, przewidziane w § 411, gdy czyn popełniła jedna z osób, wymienionych w § 68 tej ustawy, podczas wykonywania urzędu lub służby, a wykroczenie, przewidziane w § 431 w następujących wypadkach:

a) gdy jest karalne według § 432 ustawy karnej 1852 r.;

b) gdy działania lub zaniechania dopuszczono się odnośnie do przedmiotów, wymienionych w §§ 85 lit. c), 87 i 89 tej ustawy, albo wśród wspomnianych tam okoliczności szczególnie niebezpiecznych;

c) gdy działania lub zaniechania dopuszczono się odnośnie do środków wybuchowych, materiałów łatwopalnych, gazów trujących lub bakterij zaraźliwych;

d) gdy jedna z osób, wymienionych w § 68 tej ustawy, przekroczyła granice obrony koniecznej (§ 2 zdanie ostatnie tej ustawy), podczas wykonywania swego urzędu lub służby, albo, gdy względem niej przekroczone te granice podczas wykonywania przez nią urzędu lub służby;

e) gdy odpowiedzialność polega na zaniedbaniu dozoru w związku z czynem innej osoby, który jest przestępstwem ściganem z urzędu;

f) gdy przekroczone tym samym czynem taki szczególny przepis ustawy, którego przekroczenie ma być ścigane z urzędu”.

6) W art. 14 § 1 dodaje się na końcu wyrazy: „i są uprawnieni w sądach, w których mają prawo bronić, także do czynności, przewidzianych w art. 489, o ile byli obrońcami w danej sprawie w instancji niższej”.

7) Art. 15 i 16 skreśla się, a pod oznaczeniem „Art. 15” wprowadza się przepis następujący:

„Art. 15. Obrońcy przy sądach grodzkich, upoważnieni do prowadzenia spraw cudzych po dniu wejścia w życie kodeksu postępowania karnego na zasadzie dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o obrońcach sądowych i obrońcach przy sądach pokoju (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 205), mają prawo prowadzić sprawy tylko w sądach grodzkich tego okręgu sądu okręgowego, w którym otrzymali odnośne upoważnienie, oraz w tymże sądzie okręgowym, wyrokującym w drugiej instancji, tudzież uprawnieni są w tych sądach także do czynności, przewidzianych w art. 489, o ile byli obrońcami w danej sprawie w instancji niższej”.

8) Dotychczasowy art. 17 otrzymuje oznaczenie art. 16, przyczem w § 1 wyrazy: „w ciągu lat pięciu” zastępuje się wyrazami: „do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”, przepis zaś § 3 uzupełnia się przez dodanie na końcu wyrazów: „w szczególności mają w tych sprawach również prawo do czynności, przewidzianych w art. 489, o ile byli obrońcami w danej sprawie w instancji niższej”.

9) Jako nowy art. 17 wprowadza się przepis następujący:

„Art. 17. obrońców, wymienionych w art. 14—16, można wyznaczać do obrony z urzędu (art. 93 § 1 k. p. k.) w sądach, w których mają prawo prowadzić sprawę”.

10) Art. 18 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 18. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych obrońców, wymienionych w art. 14 § 1, 15 i 16, powołany jest sąd dyscyplinarny okręgowy w składzie trzech sędziów okręgowych, w drugiej zaś instancji — sąd dyscyplinarny okręgu apelacyjnego w składzie trzech sędziów apelacyjnych. Szczegółowe przepisy co do odpowiedzialności dyscyplinarnej, ustroju sądów dyscyplinarnych i postępowania wyda Minister Sprawiedliwości”.

11) Art. 20 § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 20 § 1. Prócz wypadku, przewidzianego w art. 254 kodeksu postępowania karnego, prokurator może w toku dochodzenia, ilekroć uzna to za potrzebne, dokonywać czynności sądowych, a mianowicie przesłuchiwać świadków bez odbierania od nich przysięgi, oraz, gdy sędziego niema na miejscu, dokonywać czynności, wskazanych w art. 251 § 1 pod lit. a) — e) kodeksu postępowania karnego”.

12) W art. 42 treść dotychczasowa otrzymuje oznaczenie § 1, a jako §§ 2 i 3 wprowadza się przepisy następujące:

„§ 2. Na obszarze województwa śląskiego prawa i obowiązki policji państwowej, przewidziane w kodeksie postępowania karnego, ma również wojewódzka policja śląska.

§ 3. Na obszarze pasa granicznego, na którym pełnią służbę, jako powołane do utrzymywania spokoju i bezpieczeństwa publicznego, oddziały Korpusu Ochrony Pogranicza, organa jego mają aż do przybycia na miejsce policji państwowej prawa i obowiązki policji, przewidziane w kodeksie postępowania karnego”.

Art. 3. W przepisach tymczasowych o kosztach sądowych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 54, poz. 520) wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 64¹ otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 64¹. W wypadku orzeczenia kary łącznej na podstawie kilku wyroków, wymierzone w tych wyrokach opłaty sądowe ulegają zsumowaniu”.

2) Art. 65 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 65. § 1. Za instancję apelacyjną pobierana będzie opłata podwójna w stosunku do pobieranej za pierwszą instancję, jeśli wymiar kary pozostawiono bez zmiany.

§ 2. W razie złagodzenia wymiaru kary, instancje apelacyjne określać będą wysokość opłaty za obie instancje według wyrzeczonej przez nie kary, przyczem opłata za drugą instancję wynosić będzie połowę opłaty za pierwszą.

§ 3. Opłaty w Sądzie Najwyższym pobierane będą w takiej samej wysokości, jak w wyrokach sądów drugiej instancji w myśl §§ 1 i 2”.

Art. 4. W art. 55 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. w sprawie organizacji więziennictwa (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 272) w ustępie pierwszym wyrazy: „Powzięcie decyzji należy do prokuratora apelacyjnego” zastępuje się wyrazami: „Postanowienie wyda na posie-

dzeniu niejawnem na wniosek prokuratora sąd apelacyjny”; w ustępie zaś drugim wyrazy: „powzięcie decyzje, przewidzianą w ust. 1, w porozumieniu” zastępuje się wyrazami: „przedstawi wniosek, przewidziany w ust. 1, po porozumieniu się”.

Art. 5. Art. 6 dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o obrońcach sądowych i obrońcach przy sądach pokoju (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 205) uchyla się.

Obrońcy sądowi i obrońcy przy sądach grodzkich podlegają przepisom dyscyplinarnym w myśl art. 18 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego w brzmieniu, ustalonym niniejszą ustawą.

Art. 6. Instytut ekspertyz sądowych wydaje opinie w zakresie, określonym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości o organizacji i zakresie działania tego zakładu.

Art. 7. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości, przyczem upoważnia się go do wydania jednolitego tekstu „kodeksu postępowania karnego” i „przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego” z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych niniejszą ustawą i przepisami, już obowiązującymi przed dniem jej wejścia w życie.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po jej ogłoszeniu i ma zastosowanie do spraw, będących już w toku postępowania z tem, że:

a) przepis art. 192 k. p. k. w brzmieniu dotychczasowym ma zastosowanie nadal do spraw, w których wnioski o wydanie listu żelaznego wpłynęły do sądu apelacyjnego przed wejściem w życie niniejszej ustawy;

b) przepis art. 226 k. p. k. w brzmieniu dotychczasowym ma zastosowanie nadal do spraw, skierowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pod rozpoznanie sądu odwoławczego;

c) przepisy art. 297, 330¹, 444 § 2 k. p. k. w brzmieniu niniejszej ustawy nie mają zastosowania w sprawach, w których oskarżonemu doręczono odpis aktu oskarżenia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;

d) przepis art. 477 k. p. k. w brzmieniu niniejszej ustawy nie ma zastosowania do spraw, w których sąd odwoławczy wydał już postanowienie na mocy dotychczasowych przepisów;

e) przepis art. 555 § 2 k. p. k. nie ma zastosowania do spraw, w których wniosek oskarżonego wpłynął do sądu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;

f) przepis art. 567 k. p. k. w brzmieniu dotychczasowym ma zastosowanie nadal do spraw, w których wysłano świadkom wezwania sądowe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;

g) przepisy art. 8 § 2 pkt. 2 i art. 9 przep. wpraw. k. p. k. w brzmieniu dotychczasowym mają zastosowanie nadal do spraw, w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wniesiono do sądu akt oskarżenia;

h) przepis art. 12 przep. wpraw. k. p. k. w brzmieniu dotychczasowym ma zastosowanie na-

dal do przestępstw, popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed tym dniem sąd wszczął postępowanie albo oskarżyciel wniósł akt oskarżenia;

i) przepis art. 3 niniejszej ustawy nie ma zastosowania do spraw, w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zapadł wyrok pierwszej instancji.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michcłowski*
